CONCEPT

Verslag van de Commissievergadering gehouden op 9 juni 2021 om 20.00 uur digitaal via MS Teams

Voorzitter:	dhr. P.G.W. Gatzen
Aanwezig:	dhr. R.L.A. Albersnagel (Kernachtig Wijchen), dhr. R.J.L. Boumans (VVD), dhr. J.M. Demmers (D66), dhr. B.G.B. Derksen (CDA), mevr. S.M. Eijkemans (Kernachtig Wijchen), dhr. C.K. van Galen (D66), dhr. T.A.A.J. Haerkens (VVD), dhr. D.L.W. Herms (Wijchen Lokaal), mevr. C.E. Hoogteijling (CDA), dhr. J.H.M. Loeffen (Groen Sociaal Wijchen), dhr. Y.J.T.M Merkus (PvdA), mevr. A.H. Peters-Duits (PvdA), dhr. G. Reichgelt (D66), dhr. W.H.M. Roosenboom (PvdA), dhr. P.M. van 't Schip (Wijchen Lokaal), dhr. C.W.J.B. Timmerman (Wijchen Lokaal), mevr. K.A.W. Vereijken (D66), dhr. L.R. Verploegen (VVD) en mevr. J.C. Zijlstra (Kernachtig Wijchen)
Griffie:	mevr. M-C Heuvelmans
Genodigden:	mevr. M. van Beek (burgemeester) en dhr. T.T.M. Burgers (wethouder)
Notulist:	mevr. M. van Wijk (Verslagbureau More Support)

---

1. Opening en mededelingen

De voorzitter opent de vergadering met vermelding van de spreektijden. Hij schetst de gebruikelijke werkwijze tijdens een digitale commissievergadering en meldt dat ten behoeve van archivering en verslaglegging een opname van de vergadering wordt gemaakt.

De heer Roosenboom meldt dat op 3 juni en 9 juni jl. twee bedrijfsincidenten hebben plaatsgevonden in het centrum. De PvdA spreekt hier zorg over uit. Spreker vraagt of de portefeuillehouder iets kan zeggen over het onderzoek en welke extra maatregelen worden getroffen voor de veiligheid van de Wijchense ondernemers en de bewoners van het centrum.

Portefeuillehouder Van Beek licht toe, dat op 3 juni jl. brand is geconstateerd bij supermarkt Tayba aan de Spoorstraat in Wijchen. De woningen boven het pand zijn tijdelijk ontruimd. De politie gaat uit van brandstichting. Aan de achterzijde van het pand is een garagedeur besmeurd met witte verf. De politie heeft sporenonderzoek verricht en er is een buurtonderzoek uitgevoerd. Er zijn ook camerabeelden veiliggesteld. De boa's hebben geassisteerd bij het beveiligen van de plaats delict. Er zijn nog geen aanhoudingen verricht.

De portefeuillehouder heeft met de betreffende familie gesproken. Er is sprake van verdriet en verbijstering. Inmiddels is een crowdfunding actie opgestart. Er is inmiddels een bedrag van € 21.000,= ingezameld, maar voor de familie is dit slechts een schrale troost. De familie krijgt begeleiding van ECS, een begeleidings- en trainingskantoor voor cultuur-sensitieve vraagstukken. De begeleiding is destijds vanuit de gemeente Wageningen opgestart, om het gezin te begeleiden bij de integratie en opvoedhulp.

Op 9 juni jl. omstreeks 5 uur in de ochtend heeft zich een incident voorgedaan, wat het Eethuis aan de Burchtstraat betreft. De zaak wordt uitgebaat door een Turkse familie. Er is sprake van poging tot brandstichting. Er is een spoor van witte verf van het Eethuis richting supermarkt Tayba aangetroffen. De politie is bezig met het vrijstellen van camerabeelden. Diverse sporen zijn veilig gesteld, maar moeten nog onderzocht worden. Het onderzoek is in volle gang. Op dit moment is er niet méér inhoudelijke informatie te geven.

De portefeuillehouder heeft ook deze familie bezocht. De eigenaar van het eetcafé hoopt dat het baldadigheid is en dat het niets te maken heeft met racisme of geloofsovertuiging.

Er wordt opgeroepen om de rust te bewaren. De gemeente vertrouwt erop, dat de politie de juiste inschatting maakt van de actuele risico's. De komende tijd zal er in de nachtelijke uren extra aandacht zijn voor het centrum. De toezichthouders zijn veelvuldig in het centrum aanwezig en trekken samen op met de politie.

2. 58872 Onderzoeksrapport Rekenkamercommissie DoeMee Toezicht en handhaving Openbare orde en veiligheid, beslisnota

De voorzitter leidt de bespreking van het onderzoeksrapport kort in. Door mee te doen aan het onderzoek DoeMee, konden resultaten op het gebied van openbare orde en veiligheid van de gemeente Wijchen vergeleken worden met andere gemeenten die ook deelnamen aan het onderzoek.

Eerste termijn

Mevrouw Hoogteijling dankt de Rekenkamercommissie voor het voorliggende rapport. Zoals in het rapport wordt opgemerkt, neemt de raad zijn controlerende taak op het gebied van openbare orde en veiligheid serieus. De gemeente verzuimt echter om aan de voorkant duidelijke keuzes te maken en kaders mee te geven. De conclusie dat de raad zijn kaderstellende taak onvoldoende oppakt, lijkt onderdeel te zijn van een patroon. In vrijwel alle Rekenkamerrapporten van voorgaande jaren komt dit punt terug. Het CDA pleit er daarom voor om naar aanleiding van dit rapport een gesprekstafel te organiseren met vervolgens een meningsvormende ronde. De fractie is benieuwd hoe andere fracties hiernaar kijken.

De heer Reichgelt spreekt namens D66 tevredenheid uit over het onderzoek. De aanbevelingen worden als logisch ervaren. Er zijn positieve bevindingen over bijvoorbeeld het Integraal Veiligheidsplan van de regio. D66 complimenteert met het aanstellen van een kwartiermaker voor de boa's. In het rapport staan ook kritische kanttekeningen. Deze betreffen met name concrete en meetbare doelstellingen en de verbeterslagen die op uitvoerend niveau nog kunnen worden behaald.

D66 kijkt met gemengde gevoelens naar de conclusie dat er voldoende capaciteit is voor toezicht en handhaving op openbare orde en veiligheid. Dit klinkt op het eerste gezicht mooi, maar doordat de taken naar die capaciteit worden ingevuld, bestaat het risico dat zaken blijven liggen waarvan de raad graag had gezien dat ze zouden zijn opgepakt. D66 concludeert dat er zowel voor de portefeuillehouder, als voor de raad werk aan de winkel is.

De fractie vraagt wat de burgemeester nodig heeft van de raad om te kunnen voldoen aan de aanbevelingen van de Rekenkamercommissie.

Eén van de conclusies luidt, dat door het ontbreken van jaarverslagen, de raad een basis mist om de uitvoering van het beleid te monitoren, te evalueren en eventueel bij te sturen. D66 wil daarom het conceptbesluit amenderen. Zo kan de raad tegenmoetkomen aan de aanbeveling om duidelijker aan te geven wat wenselijk is en om het debat over openbare orde steviger en meer frequent te voeren. De partij vraagt of andere fracties interesse hebben om dit amendement mee in te dienen.

De heer Loeffen meldt dat Groen Sociaal Wijchen het Rekenkamerrapport als een zeer gedegen rapport beoordeelt, waarmee de raad iets kan en móet doen. Het is goed om te lezen, dat het college de conclusies en aanbevelingen verder willen ontwikkelen en implementeren. Ook is het prettig om te lezen, dat er ook veel goed gaat in Wijchen. De fractie kan zich vinden in de conclusies van de Rekenkamercommissie. Richting de gemeenteraad zijn enkele aanbevelingen en conclusies geformuleerd. Voor Groen Sociaal Wijchen zijn conclusies 1 en 9 het belangrijkst. Door het ontbreken van jaarverslagen mist de raad belangrijke sturingsinformatie in de informatievoorziening, controle

en eventuele bijsturing van beleid. Groen Sociaal Wijchen zou dan ook graag zien, dat er in de toekomst jaarverslagen komen.

Betreffende aanbeveling 3, is het van belang dat het college en de raad gezamenlijk het gesprek aangaan over het ambitieniveau. Zoals beschreven in het rapport ligt er voor Wijchen een uitdaging op het gebied van achterstanden en capaciteit. Het gesprek over het ambitieniveau moet daarom gevoerd worden in combinatie met het gesprek over de daarbij passende capaciteit. Dit is van belang om het ambitieniveau en de uitvoeringsrealiteit dichter bij elkaar te brengen. Dit kan eventueel in een rondetafelgesprek, zoals aangegeven door het CDA.

Mevrouw Eijkemans meldt dat de fractie zich kan vinden in de bevindingen. Wel heeft Kernachtig Wijchen zorgen over een aantal conclusies.

In het rapport wordt gemeld, dat de capaciteit op papier onvoldoende of op z'n minst onduidelijk is. Bij de boa's wordt echter geen tekort aan capaciteit ervaren. Capaciteit is een belangrijk punt en zet de kaders voor de uitvoering. Prioritering van de capaciteitsraming komt niet altijd overeen met de prioritering in de uitvoeringsprogramma's. De partij vraagt hier dan ook de nodige aandacht voor.

Kernachtig Wijchen maakt zich zorgen over het niet functioneren van de zelfsturing van het team. Aansturing en uitvoering op taken, prioriteiten, strategieën en inzet van capaciteit is noodzakelijk, maar blijkt lastig door de structuur van zelfsturende teams. Er wordt gevraagd om meer sturing. Daarnaast werken de boa's meldinggestuurd, maar wat de partij betreft, moet de nadruk komen te liggen op het voorkomen van meldingen.

In het centrum is sprake van een goede samenwerking tussen de boa's en de politie. Wat betreft de bedrijventerreinen kan - volgens de gesprekspartners - meer samengewerkt worden. Kernachtig Wijchen heeft eerder zorgen geuit over de stijgende problemen op Bijsterhuizen en juist hier is, in verband met ondermijning, een goede samenwerking cruciaal.

De heer Merkus constateert – op basis van voorliggend rapport - dat er ook een aantal dingen goed gaat in de gemeente Wijchen. Wijchen scoort relatief goed ten opzichte van andere gemeenten. Het gevoel van onveiligheid is afgenomen. Het is verder goed om te lezen, dat het college een aantal conclusies ter harte heeft genomen, zoals het aanstellen van een kwartiermaker.

De ruimte voor verbetering betreft met name de raad zelf. De raad zou een betere kaderstellende rol kunnen en moeten spelen en dient hierover na te denken. Deze conclusie wat betreft de kaderstellende rol van de raad komt in meerdere rapporten terug. De PvdA vraagt of het college dit herkent en of zij wat dit betreft een aanbeveling heeft.

De heer Haerkens constateert dat het de goede kant op gaat, qua openbare orde en veiligheid in Nederland. Wijchen loopt hierin voorop. De Wijchenaar voelt zich een stuk veiliger dan voorheen. Veiligheid en openbare orde zijn belangrijke onderwerpen voor de VVD.

Het rapport roept een tweetal vragen op bij de fractie. Er wordt onder andere aangegeven, dat de boa's de hen beschikbare middelen als ontoereikend ervaren. Deze bevinding komt de VVD bekend voor, omdat de partij hier in 2020 schriftelijke vragen over heeft gesteld. De laatste status was dat dit probleem uiterlijk februari 2021 opgelost zou zijn. De VVD informeert naar de status hiervan.

Daarnaast wordt in het rapport melding gemaakt van achterstanden en capaciteitsgebrek. De VVD vraagt welke risico's de gemeente hiermee loopt.

De heer D.L.W. Herms geeft aan, dat Wijchen Lokaal erg tevreden is over voorliggend rapport. De fractie gaat akkoord met de aanbeveling om in te stemmen met de conclusies van het Rekenkamercommissie-onderzoek met de opmerking dat er altijd ruimte is voor verbetering.

Reactie voorzitter Rekenkamercommissie en college

De heer Boumans, voorzitter van de rekenkamercommissie, acht de opmerking van de PvdA-fractie terecht. De conclusie wat betreft verbetering van het sturen door de raad is in meerdere rapporten getrokken. Daarbij merkt spreker op, dat het niet eenvoudig is om tevoren stuurparameters te benoemen. Een gesprekstafel zou een goede methode kunnen zijn. Op het niveau van Tweestromenland zijn er wel goede kaders en verslagen. Wellicht kunnen deze als inspiratie dienen om kaders op lokaal niveau te formuleren.

Portefeuillehouder Van Beek hoort veel waardering voor het werk dat door de Rekenkamercommissie is verricht. Dat er stappen gemaakt moeten worden, blijkt uit de conclusies en aanbevelingen. Er gaat echter ook veel goed, met name als het gaat over openbare orde en veiligheid. Het team werkt hard en levert goed werk, ook in samenwerking met de gezagsdriehoek.

Eind 2021 wordt wellicht gestart aan de voorbereidingen voor het nieuwe beleidsplan, waarbij het goed is dat de kaderstellende rol van de raad nadrukkelijk naar voren komt. Dit is een punt van kritiek, met name als het gaat om vergunningverlening, toezicht en handhaving. De portefeuillehouder omarmt het voorstel van het CDA om een gesprekstafel te organiseren. De kaderstelling betreft niet alleen de inhoud, maar ook hoe de raad in staat gesteld wordt om controle uit te oefenen op datgene dat gerealiseerd wordt.

De portefeuillehouder is van mening dat de boa's complimenten verdienen, zeker gezien het feit dat de inwoners bij versoepelingen van de coronaregels de randen van de regelgeving opzoeken. Het boa-team blijkt niet in staat om als een zelfsturend team te functioneren. Het college meent dat daarin door het aanstellen van de kwartiermaker een verbeterslag kan worden bewerkstelligd. Aangezien de kwartiermaker afkomstig is vanuit de politie, is er een goede brugfunctie gevonden tussen de boa's en politie.

De heer Haerkens informeert naar de stand van zaken omtrent het instrumentarium voor de boa's en duidt hierbij specifiek op handboeien en bodycams.

Portefeuillehouder Van Beek geeft aan, dat de boa's in dienst zijn van de Werkorganisatie Druten-Wijchen. Er bestaat verschil in opvatting over de mate waarin boa's toegerust zouden moeten worden. Wel is men van mening dat een bodycam een aanvulling is op de uitrusting. Er wordt nog gediscussieerd over gebruik van handboeien. Dit lijkt een middel waarmee de boa's zichzelf beter kunnen verdedigen, maar inzet hiervan kan ook een omgekeerd effect hebben. Het is de bedoeling dat alle boa's van de gezagsdriehoek op dezelfde wijze kunnen werken. Recent is een convenant gesloten waarmee een gemeente assistentie aan een andere gemeente kan bieden, daar waar noodzakelijk.

Met name op de bedrijventerreinen moeten boa's goed toegerust zijn.

Tweede termijn

De heer D.L.W. Herms geeft aan, dat Wijchen Lokaal het voorstel van het CDA zal steunen. Voorts ziet de fractie het voorstel van D66 graag tegemoet.

De heer Haerkens meldt dat de VVD het voorstel van D66 en het CDA zal steunen.

De heer Merkus meldt dat de PvdA het voorstel van het CDA kan steunen. De fractie wacht het concrete voorstel van D66 af en zal op basis daarvan beslissen.

Mevrouw Eijkemans geeft aan, dat Kernachtig Wijchen het voorstel van het CDA zal steunen. De fractie wacht het voorstel van D66 af.

De heer Loeffen geeft aan, dat Groen Sociaal Wijchen het voorstel van het CDA zal steunen. De fractie bevestigt het gestelde inzake het opnemen van jaarverslagen.

De heer Reichgelt meldt dat D66 het voorstel van het CDA kan steunen. D66 hoort graag van de burgemeester hoe zij staat tegenover het rapporteren via jaarverslagen.

Mevrouw Hoogteijling zal nog met de griffie overleggen of het voorstel van het CDA in een motie of amendement wordt gevat.

Reactie college

Portefeuillehouder Van Beek staat achter het voorstel van D66.

Conclusie / advies: De commissie adviseert de beslisnota als bespreekstuk voor de raadsvergadering te agenderen. Er is een amendement aangekondigd door D66 en een motie, dan wel een amendement door het CDA.

3. 61956 Stand van zaken Wmo en jeugdhulp, Sociaal Wijkteam en Welzijn 1ste halfjaar 2021, informatienota

De voorzitter leidt de bespreking van het onderwerp kort in. Op alle terreinen is de invloed van corona zichtbaar. De raad heeft met de beslisnota 'Betaalbaarheid goede zorg' besloten om een aantal bezuinigingsmaatregelen om te zetten naar beleid. Daarnaast is ingestemd met een aantal aanvullende bezuinigingsvoorstellen.

Eerste termijn

De heer Van Galen merkt op dat er qua Wmo, gezien corona, opvallend weinig bijzondere ontwikkelingen zichtbaar zijn. De kosten voor hulp bij het huishouden blijven extreem hoog. D66 is benieuwd naar de nota 'Betaalbaarheid hulp bij het huishouden', die de raad bij de Perspectievennota zal ontvangen.

Een positieve tendens is, dat zorgverzekeraars meer op hun verantwoordelijkheid zijn gewezen en dat ze deze ook nemen, zodat de bekostiging van dagbesteding is verschoven van de Wmo naar de Wlz. Ook is D66 positief over de aandacht voor positieve gezondheid en over de inzet van dorpsondersteuners. D66 is van mening dat de investering in de samenleving nu structureel geborgd moet worden. De fractie vraagt hoe het college en de andere partijen hier tegenaan kijken.

Ook vraagt D66 het college en de andere partijen te reflecteren op de ontwikkelingen in Nijmegen, waar de keukentafelgesprekken zijn afgeschaft en men meteen met cliënten aan de slag gaat. In Nijmegen wordt gewerkt met buurtteams jeugd en volwassenen en wordt meer verantwoordelijkheid bij professionals gelegd. Wellicht moet het te ontwikkelen steunpunt iets dergelijks gaan bieden. Dit wordt in de rapportage niet nader uitgelegd. Begin 2021 werd bericht dat dit steunpunt en het schoolmaatschappelijk werk speerpunten waren. D66 stelt vast dat deze ambitie niet wordt herkend in hetgeen nu voorligt; dit valt niet terug te lezen.

In Wijchen wordt gekozen voor meer vrij toegankelijk aanbod en meer integratie van sociaal werkers. Dit vindt D66 een uitstekende ontwikkeling. Het is goed om te zien, dat Meer voor Mekaar en het sociaal wijkteam beter samenwerken en dat dit zich vertaalt in een daling van de wachtlijsten.

D66 vraagt aandacht voor een aantal ontwikkelingen: de langere en duurdere jeugdhulptrajecten, de verschuiving van pleegzorg naar gezinshuizen, waarbij het de vraag is of dit de gewenste tendens is, en het kleine aantal jongeren met een zeer zware vorm van zorg en verblijf. De samenwerking van het sociaal wijkteam met de huisartsen is erg goed. Er bestaat echter ook kritiek. De kritiek betreft met name de lange wachtlijsten en het gegeven dat het bij complexe casuïstiek lang duurt voor er een plan van aanpak ligt. Het sociaal wijkteam zou de regie beter en eerder naar zich moeten toetrekken. D66 vraagt of de wethouder hierop kan reflecteren.

Voor een volgende rapportage zou D66 graag meer horen over de kwaliteit van de zorg. De fractie mist de tevredenheid van de jeugdigen zelf. De fractie hoort bijvoorbeeld graag, of de screening van aanbieders adequaat genoeg is, in hoeverre kinderen de dupe zijn van te weinig personeel bij de Jeugdbescherming en in hoeverre jeugdigen met zware zorg niet worden geholpen omdat ze door iedereen worden afgewezen. De fractie vraagt hoe andere partijen hier tegenaan kijken.

De heer Loeffen heeft de informatiebijeenkomst als zeer verhelderend ervaren. De informatienota verschaft Groen Sociaal Wijchen voldoende duidelijkheid. Voor de fractie staat voorop, dat inwoners de zorg krijgen die ze daadwerkelijk nodig hebben. Preventie is daarbij een belangrijk item om zware zorg te voorkomen. Het is daarbij wel van belang, dat de financiën in het oog worden gehouden.

De heer Albersnagel noemt het opvallend, dat de monitor van tevredenheid over de toegang over het algemeen enkel leidt tot kleine waarderingsverschillen. De afname van de tevredenheid over het sociaal wijkteam blijkt fors op het gebied van jeugdzorg. Kernachtig Wijchen maakt zich hierover zorgen en vraagt zich af hoe deze waardering weer op het oude niveau terug kan komen. Voorts valt op, dat de meeste zorg ontstaat door een hele kleine groep. Op een groep van 109 jeugdigen in verblijf, wordt de helft van de kosten gemaakt voor een groep van zeventien kinderen. Dit vindt de fractie een bevestiging van het feit dat de kosten van bepaalde zorg omlaag moeten om zodoende de gehele zorg betaalbaar te houden.

In de nulmeting geeft het college aan, dat er nog wel aanspraak wordt gemaakt op voorzieningen in de Wmo Nieuw, maar dat door een betere beoordeling van het sociaal wijkteam, toepassing van de Wmo-kaders en doorverwijzing naar andere voorzieningen bijdraagt om de aanspraak op Wmo Nieuw te beteugelen. Per saldo neemt de behoefte aan zorg echter niet af. Kernachtig Wijchen vindt het jammer, dat in de bezuinigingsmaatregelen een getrapt systeem is geïntroduceerd waarin maatregelen in Q2, Q3 en Q4 ingevoerd moeten worden. De fractie vraagt waarom het niet verstandiger is geweest om in één keer met de verschillende maatregelen te starten.

Het college gaat zes jaar na ratificatie van de regeling in Nederland, een lokale inclusieagenda opstellen. Kernachtig Wijchen is hier zeer benieuwd naar en hoort graag wanneer deze wordt gepresenteerd.

Voorts wordt gemeld, dat onderzoek wordt verricht naar het project Mentality. Er wordt in kaart gebracht, welke succesfactoren bijdragen aan een dementievriendelijke samenleving. De fractie vraagt of de wethouder heeft overwogen om te kijken naar best practices elders in het land.

De heer Roosenboom meldt dat de PvdA van mening is, dat op 3 juni jl. een goede uitleg is gegeven over de informatienota. Het geprognosticeerde tekort is zorgelijk, maar de bezuinigingen in 2020 en de voorgenomen bezuinigingen en beleidswijzigingen in 2021 zijn hoopgevend om - mogelijk - tot een aanvaardbaar niveau te komen van de door het Rijk verstrekte geld. De vooruitzichten op externe gelden nopen niet tot het uitstellen van deze beleidswijzigingen en bezuinigingen door de wethouder en ambtenaren. De PvdA ondersteunt deze voorstellen dan ook.

De heer Boumans stelt vast, dat de helft van de kosten voor jeugdhulp voor zeer zware zorg gerelateerd is aan circa zeventien jongeren. De VVD maakt zich hier zorgen over. In 2015 werd hier reeds over gesproken. Vanuit de sector zelf, komt het signaal dat er meer geld nodig is. De vraag is of dat de oplossing is; wellicht is een efficiencyverhoging noodzakelijk. Bij complexe situaties zijn soms wel tien tot twintig zorgverleners betrokken. De Inspectie Jeugdzorg kan niet altijd doen waarvoor ze is ingericht, namelijk goede inspectie leveren. Dit kwam ook naar voren bij de problemen rondom de zorginstelling Compass. De VVD hoopt op een onderzoek naar de sturing, die de raad goede handvatten kan bieden.

De raad is niet op de hoogte gebracht van de ontwikkelingen in Nijmegen, zoals benoemd door D66. De VVD vraagt of de wethouder de raad schriftelijk kan informeren over de overwegingen van de gemeente Nijmegen om de maatregelen door te voeren.

De heer Van ’t Schip complimenteert met de duidelijke formulering van voorliggend rapport. Het schetst de trends en een prognose ten opzichte van de begroting 2021. De fractie is van mening, dat goed werk wordt verricht op de uitvoering van de beleidslijnen van de raad.

Wijchen Lokaal mist de onderbouwing waarom de beoordeling van ouders van jeugdigen met betrekking tot de toegang laag is. De instroom van jeugd is stabiel, maar de uitstroom is te laag, waardoor de kosten hoog blijven. Wijchen Lokaal hoort graag, wat hiervan de reden is en wat hieraan gedaan kan worden.

Op veel kosten in de jeugdzorg heeft de gemeente geen invloed. Spreker wijst op het huidige tekort van € 1,8 miljoen. De overheid gaat hierin financieel te hulp schieten. Ondanks dat de verschuiving van de kosten naar de Wlz de begroting positief beïnvloedt, gaat het hier in feite slechts om het verschuiven van een probleem naar "een ander potje". Wetende dat de kosten in de jeugdzorg niet direct lokaal beïnvloedbaar zijn, zal de overheid hier anders mee moeten omgaan. Wat Wijchen Lokaal betreft, moet vooral ingezet worden op preventie.

Het enige wat - naar de mening van de fractie - echt preventief kan helpen, is het genoemde initiatief Nationaal Programma Onderwijs.

Wijchen Lokaal is blij met de discussie en het onderzoek naar de betaalbaarheid van de zorg. Wellicht moet dit worden uitgebreid met een onderzoek naar de kwaliteit van zorg, zoals aangegeven door D66, waarbij initiatieven en mogelijkheden op tafel worden gelegd om hier vervolgens onderzoek en beleid op te baseren. Voorliggend rapport zal daar goed bij helpen, meent de fractie.

Mevrouw Hoogteijling vindt het belangrijk dat de raad zich goed blijft informeren over de ontwikkelingen in de Wmo en jeugdzorg. Sinds de decentralisatie van de jeugdzorg, volgt het CDA dit dossier met grote belangstelling. Na de opheffing van Rondom Wijchen is die interesse niet verminderd. Om meer grip te krijgen op onder andere de uitdijende kosten van met name de jeugdzorg, was de beëindiging van Rondom Wijchen noodzakelijk. Het lukt echter nog niet om grip te houden op de kosten, nu de gemeente Wijchen zelf de inkoop en het contractmanagement van de Wmo en de jeugdzorg uitvoert. Met name de kosten voor jeugdzorg blijken moeilijk in toom te houden. Het rapport van Andersson Elffers Felix laat zien, dat de financiering van de jeugdzorg en de problemen daaromtrent een landelijk probleem is. Mede naar aanleiding van dit rapport is een motie aangekondigd met de oproep om als raad een principiële discussie te gaan voeren over bezuinigingsvoorstellen en financiering van de jeugdzorg. Deze discussie moet nog plaatsvinden.

Het CDA maakt zich zorgen over de belasting van de ambtelijke organisatie, voor wat betreft inkoop en contractmanagement van de jeugdzorg en vraagt zich af of het beter is om dit regionaal of bovenregionaal te regelen. De gemeente is specifiek kwetsbaar voor de kosten van jeugdzorg met verblijf. Het regionaal organiseren, zou wellicht een oplossing kunnen zijn voor de hoge kosten waar de gemeente nu weinig grip op heeft. Daarnaast worden risico's verdeeld. De fractie hoort graag hoe andere fracties hierover denken.

De vergadering wordt kort geschorst zodat het college zich kan voorbereiden op een reactie.

De vergadering wordt hervat.

Reactie college

Wethouder Burgers geeft aan, dat de gemeente weinig of geen invloed heeft op de kosten die zijn gerelateerd aan de zeventien jeugdigen in pleeggezinnen. Deze kosten vormen een groot aandeel van het totaalbedrag voor jeugdzorg op de gemeentelijke begroting.

De keukentafelgesprekken in Nijmegen zijn afgeschaft. Wijchen doet dit anders. Schoolmaatschappelijk werkers zijn er om jongeren preventief te kunnen helpen, voordat zij in het zorgcircuit terechtkomen. Ditzelfde principe zal gelden voor het steunpunt, wat in ontwikkeling is.

In 2020 is vier keer een informatienota gepresenteerd met het doel om maatregelen en kosten te monitoren, te bezuinigen en te bezien wat dit oplevert. Op alle specifieke punten wordt vervolgens doorontwikkeld. Afhankelijk van de status van de invoering

van de maatregel, is sprake van invoering in verschillende kwartalen. Het steunpunt kan bijvoorbeeld pas op het eind van 2021 ingevoerd worden.

De samenwerking met huisartsen is goed. Daarnaast is de POH uitgebreid teneinde huisartsen tools in handen te geven om zorg op maat te kunnen leveren. Het gaat uiteindelijk om het leveren van de nodige zorg. Daarbij is het van belang dat de definitie van betaalbare én goede zorg, helder is.

De portefeuillehouder is er minder blij mee dat het onderdeel ontwikkelingen omtrent hybride gezinshuizen en het steunpunt van de agenda is gehaald.

Het college is enthousiast over het vrij toegankelijke aanbod en de samenwerking met Meer voor Mekaar. Een deel van het groepsaanbod kon vanwege de coronasituatie niet worden ingezet.

Op veel punten blijkt sprake van tevredenheid. Dit geldt niet voor de lange wachttijd voor ouders bij het sociaal wijkteam. Dit is de afgelopen maanden een speerpunt geweest voor het college en heeft geresulteerd in een flinke terugloop in wachttijden. Het college hoopt en verwacht dat de tevredenheid van ouders richting de toegang de volgende keer op het oude niveau zal uitkomen.

Het college kan niet op de stoel van de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd, IGJ, gaan zitten en beoordelen of de juiste zorg wordt geleverd. Dit maakt het beïnvloeden van de kosten dan ook lastig. De portefeuillehouder gaat ervanuit dat de goede zorg wordt geleverd en dat IGJ dit bewaakt.

De heer Van Galen vraagt of de dorpsondersteuners structureel ondersteund gaan worden. Voorts vraagt D66 wanneer meer informatie over het steunpunt wordt gepresenteerd. Ten derde, vraagt D66 waarom tevredenheidscijfers vanuit de doelgroep zelf, zijnde de jeugdigen, ontbreken. Ten vierde, vraagt de fractie hoe de wethouder denkt over een toevoeging van bepaalde elementen over de kwaliteit van de zorg in de volgende rapportage.

Wethouder Burgers hoopt de structurele inzet van dorpsondersteuners in de begroting te kunnen verwerken. Aan het steunpunt wordt gewerkt.

Er is nooit aan de jeugdigen zelf gevraagd naar hun tevredenheid over de geleverde zorg. De raad bepaalt zelf wat moet worden verstaan onder ‘goede zorg’. De Inspectie bewaakt vervolgens of de goede zorg wordt geleverd.

De heer Boumans vraagt wat de overwegingen in Nijmegen zijn geweest om bepaalde maatregelen door te voeren.

Wethouder Burgers zegt toe, dat hij informatie over de ontwikkelingen in de werkwijze wat betreft Wmo en jeugdhulp in Nijmegen schriftelijk aan de raad zal doen toekomen.

Tweede termijn

Mevrouw Hoogteijling vraagt hoe de andere fracties aankijken tegen het regionaal organiseren van de inkoop en het contractmanagement. Dit kan wellicht de forse belasting voor de eigen ambtenaren voorkomen en daarnaast kunnen risico’s worden verdeeld.

De heer Van ’t Schip vindt het regionaal organiseren een mogelijkheid, maar naar de mening van Wijchen Lokaal, doet de gemeente Wijchen het redelijk goed. Het moet in ieder geval niet duurder worden.

Wijchen Lokaal is van mening, dat het wellicht van belang is bepaalde kwalitatieve cijfers in het rapport op te nemen, maar voorop staat dat het simpel gehouden moet worden.

De heer Van Galen pleit niet voor minder overzicht. Er is een aantal zaken gaande in Nederland, wat te maken heeft met zorg voor inwoners. Zo blijkt bijvoorbeeld, dat personen met de meest zware hulpvragen soms buiten de boot vallen. D66 zou het op prijs stellen, om inzicht in te krijgen in de praktijk in Wijchen, wat dit betreft.

De heer Van ’t Schip bevestigt dat dit een aandachtspunt is, dat besproken moet worden.

De heer Boumans benadrukt dat hij niet suggereert om de rol van de Inspectie over te nemen. Wél wil hij aangeven dat er sprake is van een complexe situatie. Uit recente krantenberichten is namelijk gebleken, dat de Inspectie moeite heeft met het uitvoeren van de eigen taken.

Sinds 1 januari 2020 zijn de zaken overgenomen van Rondom Wijchen. Mogelijk zijn deze zaken nog niet helemaal op orde. Als de wethouder het signaal geeft, dat eigen contractmanagement moeilijk is, dan zou dit - volgens de VVD - een reden zijn om te spreken over het regionaal organiseren hiervan. Dit signaal heeft de wethouder echter niet afgegeven.

De heer Roosenboom is blij met de beantwoording door het college. Wat betreft het regionaal organiseren van de inkoop en het contractmanagement, is de PvdA het eens met de opmerking inzake van de VVD. De PvdA is niet direct voorstander van het regionaal organiseren, maar het zou een optie kunnen zijn.

Het beoordelen van de kwaliteit van zorg ligt erg gevoelsmatig. Spreker is benieuwd hoe D66 de kwaliteit zou willen meten. Daarnaast is geld nodig om extra kwaliteit te vormen en gezien de huidige tekorten is dat wellicht lastig.

De heer Van Galen merkt dat het in de stukken vooral gaat over cijfers en procedures, maar stelt vast dat te weinig wordt gekeken naar de wijze waarop de zorg wordt beleefd.

De heer Roosenboom merkt op, dat het qua ambtelijke capaciteit ook mogelijk moet zijn om een en ander in kaart te brengen.

Mevrouw Hoogteijling vindt dat de heer Roosenboom zichzelf tegenspreekt.

De heer Roosenboom licht toe, dat het extra ambtelijke capaciteit vraagt om kwaliteit te meten. De PvdA meent dat regionaal organiseren niet automatisch betekent dat dit beter en goedkoper is.

De heer Albersnagel is tevreden met de beantwoording door de portefeuillehouder. Uit de stukken blijkt dat de monitoring redelijk goed verloopt. De vraag is daarom, of de inkoop en het contractmanagement door de regio zou moeten worden uitgevoerd. Het gaat om een uitvoeringsvraag en dit is geen vraag voor de gemeenteraad. Kernachtig Wijchen is van mening dat daar waar gemeenten gezamenlijk optrekken in de regio, het goed is om gezamenlijke afspraken te maken over de monitoring.

Wat betreft de kwaliteitsvraag, stelt Kernachtig Wijchen dat dit een van de elementen is waarover vooraf, te weten bij de aanbesteding, afspraken worden gemaakt.

De heer Loeffen zegt dat Groen Sociaal Wijchen achter het voorstel van het CDA staat, mits dit financieel voordeliger is en de kwaliteit van zorg minimaal op peil blijft.

De fractie heeft de indruk, dat de ambtelijke organisatie en de wethouder weten wat er speelt en waarmee ze bezig zijn.

De heer Van Galen geeft aan, dat is gesproken over een wetsvoorstel waarbij het verplicht wordt gesteld om complexe en dure jeugdzorg regionaal te organiseren en solidair te zijn ten aanzien van de kosten. D66 is voorstander van het voorstel van het CDA. Ook gezien de belasting van de ambtenaren, zou het - volgens D66 - een goed idee zijn om de inkoop regionaal te organiseren. Dit heeft de fractie ook aangegeven op het moment dat Rondom Wijchen moest worden beëindigd. Bij inkoop hoort niet alleen het sluiten van contracten, maar ook monitoring op kwaliteit, rechtmatigheid en allerlei andere zaken.

De heer Boumans merkt op, dat het werk, in het geval van regionaal organiseren, door een andere ambtenaar in een andere organisatie wordt uitgevoerd, maar het blijft hetzelfde werk dat uiteindelijk gedaan moet worden. Daarnaast is uitbesteden vaak duurder. Het gaat nu goed in Wijchen. Spreker vraagt zich daarom af, waarom een andere

werkwijze wordt voorgesteld.

De heer Van Galen geeft aan, dat het enerzijds gaat om het feit dat zorgverleners bij voorkeur met eenduidige regels werken. Daarnaast is inkoop een vak apart, waar specialisten voor nodig zijn. Er zijn ambtenaren in Wijchen die zich hiermee bezighouden, maar zij hebben moeite om het werk te behappen. Door dit regionaal te organiseren, kan het wellicht beter, efficiënter en daarmee goedkoper worden uitgevoerd.

D66 kan zich grotendeels vinden in de inbreng van Kernachtig Wijchen.

Reactie college

Wethouder Burgers sluit zich aan bij de reactie van D66. Eén van de redenen om te stoppen met Rondom Wijchen, is dat in het VWS-rapport werd aanbevolen om regionaal te gaan samenwerken op dit soort aanbestedingen om zodoende eenduidigheid te krijgen tussen verschillende gemeenten en partijen. Er heeft een doorontwikkeling plaatsgevonden in de samenwerking met het ROB. De gemeente Wijchen sluit zich hier gefaseerd bij aan.

Conclusie / advies: De commissie adviseert de informatienota voor kennisgeving aan te nemen.

4. 61040 Regioplan Beschermd Wonen Nijmegen en Rivierenland, beslisnota

De voorzitter leidt de bespreking in met de mededeling dat het Rijk vanaf 1 januari 2022 de taken Beschermd Wonen, BW, van de centrumgemeente naar alle gemeenten decentraliseert.

Eerste termijn

De heer Loeffen geeft aan, dat Groen Sociaal Wijchen op basis van voorliggend regioplan concludeert dat regionale samenwerking op het gebied van BW noodzakelijk is om de zorg en de financiën in de hand te houden. Door groepen met dezelfde beperkingen bij elkaar te laten wonen, blijft de zorg betaalbaar. Dit kan een kleinere gemeente niet zelf organiseren. Hiervoor is de doelgroep per gemeente te klein en te verschillend. Kijkend naar het financiële aspect, lijkt het op een bezuiniging ten behoeve van de toekomst. Spreker vraagt of dit een juiste constatering is.

Mevrouw Zijlstra geeft aan, dat Kernachtig Wijchen blij is het met voornemen om via een GR-light het Beschermd Wonen, de maatschappelijke opvang en Beschermd Thuis vorm te geven. Via het verdeelmodel lijkt vooralsnog, dat Wijchen er in ieder geval de eerste vijf jaar financieel goed uitkomt. De fractie pleit ervoor dat de raden tussentijds een vinger aan de pols kunnen houden en vraagt daarom hoe de evaluatie en monitoring eruitzien.

Er zijn meer woningen nodig voor Beschermd Thuis. De fractie vraagt hoe het college hiermee omgaat, aangezien er nu al een woningtekort bestaat.

Het is fijn dat de expertise in Nijmegen blijft. De samenwerking met Nijmegen was er al; de financiële middelen worden overgeheveld van centraal naar decentraal. Kernachtig Wijchen beoordeelt voorliggend regioplan als een helder document.

Mevrouw Peters-Duits meldt dat de PvdA het een goed plan vindt om regionale samenwerking op het gebied van BW en maatschappelijke opvang vorm te geven. Het is onmogelijk om dit als Wijchen alleen te doen. Regionale samenwerking heeft schaalvoordelen. Daarnaast heeft centrumgemeente Nijmegen de afgelopen jaren hiermee de nodige ervaring opgedaan.

Het is prettig te horen dat Wijchen zich financieel gezien de eerste vijf jaar geen zorgen hoeft te maken. De fractie vraagt zich wel af hoe de gemeente de vinger aan de pols kan houden.

Als woningen ter beschikking worden gesteld, pleit de PvdA ervoor dat omwonenden

hierin goed worden meegenomen.

De heer Boumans merkt op, dat Wijchen circa 65 personen in BW heeft opgenomen. Voor deze groep is de gemeente Wijchen verantwoordelijk. Verder wordt Beschermd Thuis de komende jaren uitgewerkt, hetgeen staat voor werken aan herstel in de eigen gemeente. De VVD maakt zich hier zorgen over. Ten eerste, is er zorg over de beschikbaarheid van woningen voor deze groep. Ten tweede, ziet de fractie een risico dat iemand te makkelijk in de categorie Beschermd Thuis wordt geplaatst, terwijl er sprake is van lichte problematiek. De fractie vraagt om een toelichting op Beschermd Thuis.

Het is nog onbekend wat de bijdrage van het Rijk precies wordt. De VVD vraagt hoe de wethouder het risico op financiële problemen voorziet.

De heer Timmerman stelt dat het uiteindelijke doel van de samenwerking, is gericht op het in bedwang houden van de zorgkosten en hier wellicht op te besparen.

Wijchen Lokaal vreest dat Wijchen haar grip kwijt is op de zorg voor de eigen inwoners, nu de centrumgemeente de touwtjes in handen heeft. De nieuwe GR telt 517.004 inwoners, waarvan 1.388 cliënt zijn. In Wijchen zijn er 65 cliënten. De fractie vraagt of de wethouder verwacht dat het aantal cliënten in Wijchen vermindert en meer personen zelfstandig kunnen wonen. De fractie vertrouwt erop, dat de professionals de juiste inschattingen maken om personen met specifieke hulpvragen bij te staan.

Mevrouw Hoogteijling geeft aan, dat het CDA het regioplan duidelijk en volledig vindt en complimenteert de organisatie met voorliggende beslisnota. Er is opnieuw sprake van een decentralisatie van taken. Vanuit 2015 is er sprake van decentralisaties in het sociaal domein. Ondanks alle goede voornemens en intenties vooraf, kan niet worden geconcludeerd dat de decentralisaties een groot succes zijn. Het gaat hierbij over landelijk beleid; veel ruimte voor de gemeente is er dan ook niet. Het CDA zal blijven volgen hoe de decentralisatie in de praktijk uitpakt voor de inwoners van Wijchen.

Mevrouw Vereijken stelt dat D66 in de meeste gevallen voorstander is van regionale samenwerking. Dit is ook het geval als het gaat om BW. Er is lokaal aanbod nodig en daarvoor biedt de nieuwe samenwerking de nodige ruimte. De groep in Wijchen is relatief klein en de opvang vraagt vaak om een specifiek aanbod. D66 is daarom positief over de keuze voor een netwerksamenwerking.

D66 vraagt hoe de raad grip kan houden en welke bevoegdheden precies worden overgedragen naar de centrumgemeente. De fractie informeert voorts naar de dienstverleningsovereenkomst. Vervolgens vraagt de factie in hoeverre de raad bijvoorbeeld kwalitatieve rapportages ontvangt.

D66 geeft aan, dat het van belang is om te kijken naar een integrale aanpak van de portefeuilles wonen, zorg, werk en schuldhulpverlening. Spreker doelt op een integrale aanpak over de portefeuilles heen.

Tot slot, complimenteert D66 de ambtenaren met de kwaliteit van voorliggende beslisnota.

Reactie college

Wethouder Burgers geeft aan, dat Beschermd Thuis een extra zorgvorm betreft in het belang van cliënten. De cliënten in Beschermd Thuis kunnen een stap zetten in de normalisatie van hun leven, hetgeen erg waardevol is. Ten tweede, bestaat de verwachting dat het financiële winst oplevert, omdat het verschilt van BW waarbij 24/7 begeleiding wordt geboden.

Er bestaat een financieel risico. Hoe groot dit risico is, valt moeilijk te zeggen. Er zal een dienstverleningsovereenkomst opgesteld worden, waarin met kwalitatieve en kwantitatieve afspraken worden vastgelegd en de wijze van monitoring hiervan. Het gaat hierbij over een traject van zeven tot tien jaar.

In Wijchen betreft het een kleine groep cliënten waarvoor een woning beschikbaar

wordt gesteld. De gemeente is hierover reeds in gesprek met de woningbouwcorporaties.

Na de eerste vijf jaar wordt gekeken hoeveel personen zorg krijgen via Beschermd Thuis en wordt beoordeeld of de financiën vanuit het Rijk hiervoor voldoende zijn. Als blijkt dat er méér cliënten in Wijchen vanuit Beschermd Thuis hulp krijgen, zal een deel van het budget niet naar de regio gaan, maar zal Wijchen zelf budget nodig hebben om de juiste begeleiding te bieden. Deze afspraken worden nog nader uitgewerkt.

Mevrouw Zijlstra vraagt naar evaluatiemomenten en de wijze waarop de raad wat dit betreft vinger aan de pols kan houden.

Wethouder Burgers wijst op de nadere uitwerking in een dienstverleningsovereenkomst. Deze overeenkomst wordt na het zomerreces aan de raad voorgelegd.

Conclusie / advies: De commissie adviseert de beslisnota als hamerstuk voor de raadsvergadering te agenderen.

5. 61502 Rapportage moties, amendementen, toezeggingen en schriftelijke vragen (MATS) Q1 2021, informatienota

De voorzitter meldt dat er ruimte wordt geboden om in discussie te gaan over de rode draad van de rapportage.

Eerste termijn

Mevrouw Eijkemans dankt - namens Kernachtig Wijchen - de portefeuillehouder en de ambtenaren voor de heldere informatienota. De rode draad hierin is prima, naar oordeel van Kernachtig Wijchen.

Mevrouw Peters-Duits sluit zich aan bij de reactie van Kernachtig Wijchen. Het is goed om in beeld te krijgen wat de stand van zaken is van de lopende moties, toezeggingen en raadsvragen. Voor de PvdA is de rode draad dat er hard wordt gewerkt door de ambtenaren.

De heer Verploegen wijst erop, dat wanneer de beantwoording van een schriftelijke vraag wordt uitgesteld, maar deze wel wordt beantwoord, dan wordt deze schriftelijke vraag geregistreerd als 'beantwoord binnen de termijn van dertig dagen'. Hierdoor lijkt het alsof zeventig procent van de vragen binnen de termijn wordt beantwoord, terwijl het in werkelijkheid ongeveer dertig procent is. De VVD pleit voor het toevoegen van een extra categorie 'gerealiseerd na uitstel'. Spreker vraagt de portefeuillehouder hierop te reageren.

De heer D.L.W. Herms spreekt waardering uit voor de duidelijke rapportage. In de MATS-rapportage staat dat er ongeveer 35 overige toezeggingen zijn gedaan, welke niet van toepassing of onbekend zijn. De fractie vraagt hoeveel daarvan onbekend zijn en waarom zoveel toezeggingen een onbekende status hebben.

De heer Derksen sluit zich aan bij de analyse van de VVD, dat feitelijk slechts ongeveer dertig procent binnen de termijn is gerealiseerd in plaats van zeventig procent, zoals aangegeven in de rapportage. Het CDA ziet dit graag anders.

Voorts zou het CDA graag zien dat een kolom wordt toegevoegd met de reden waarom een bepaalde schriftelijke vraag niet binnen de gestelde termijn kan worden beantwoord. De fractie overweegt wat dit betreft een motie vreemd aan de orde van de dag in te dienen, tenzij de portefeuillehouder toezegt dat dit wordt doorgevoerd. Spreker attendeert erop dat het CDA wat dit betreft al eerder al een toezegging heeft gekregen.

Tenslotte merkt het CDA op, dat hoewel de termijn recent is verlengd van twee weken naar dertig dagen, er niet per se méér vragen binnen de termijn beantwoord worden.

De heer Demmers sluit zich aan bij de opmerkingen van de VVD en het CDA.

De voorzitter geeft aan, dat de lijst in samenspraak tussen de griffie en de ambtelijke organisatie wordt opgesteld.

De heer Derksen vraagt hoe andere fracties aankijken tegen het voorstel van het CDA.

De commissie kan zich vinden in het voorstel van het CDA.

De voorzitter concludeert dat de griffie dit in samenspraak met de organisatie oppakt en de raad hierover informeert.

Conclusie / advies: De commissie adviseert de informatienota voor kennisgeving aan te nemen.

6. Sluiting

De vergadering wordt gesloten om 21.55 uur.